

Sygn. akt II Ca 200/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Cezary Klepacz (spr.)**

Sędziowie: **SSO Rafał Adameczyk**

SSR del. Ewa Bystrzyńska

Protokolant: starszy protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2016 r. w Kielcach

sprawy z powództwa (...) Tank G. K., K. (...) Spółki Jawnej w K.

przeciwko Skarbowi Państwa - (...)wK.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 27 listopada 2015 r., sygn. akt I C 861/15

oddala apelację.

Sygn. akt II Ca 200/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 listopada 2015 roku, sygn. akt I C 861/15 upr., Sąd Rejonowy w

K. oddalił powództwo (...) Tank G. K., K. K. sp. j. w K. przeciwko Skarbowi Państwa –(...)w K. o zapłatę kwoty 2.260 zł i odstąpił od obciążania strony powodowej kosztami procesu.

Sąd ten ustalił, że w dniu 4 grudnia 2014 roku Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w K. wydał dwie decyzje, w których określił zobowiązanie (...) Tank G. K., K. K. sp. j. w K. z tytułu podatku od towarów i usług za marzec 2009 roku w kwocie 24.204 zł oraz za maj 2009 roku w kwocie 36.849 zł. Po zaliczeniu na te należności różnego rodzaju wpłat stwierdzono zaległość podatkową w kwocie 13.805 zł. Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2004 roku decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, a ich odpisy doręczono stronie powodowej w dniu 22 grudnia 2014 roku. Pozwany na podstawie tytułów wykonawczych nr (...)i nr (...)w dniu 23 grudnia 2004 roku wszczął postępowanie egzekucyjne. Dnia 24 grudnia 2014 roku sporządzono i wysłano zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunków bankowych dłużnika, które zostały doręczone trzeciodłużnikom w dniu 29 grudnia 2014 roku. W dniu 31 grudnia 2014 roku upłynął termin przedawnienia tych zobowiązań podatkowych. Zawiadomienie o dokonanych zajęciach rachunków bankowych doręczone zostało (...) Tank G. K., K. K. sp. j. w K. w dniu 8 stycznia 2015 roku. Bank (...) SA, realizując zajęcie, przekazał wierzycielowi w dniu 14 stycznia 2015 roku kwotę 42.575,54 zł, a w dniu 16 stycznia 2015 roku – kwotę 63.936,65 zł. Dnia 15 stycznia 2015 roku (...) Tank G. K., K. K. sp. j. w K., działając przez pełnomocnika w osobie doradcy podatkowego, wniosła zarzut przedawnienia zobowiązań objętych tytułami

wykonawczymi, domagając się umorzenia egzekucji, uchylenia dokonanych zajęć, zwrotu wyegzekwowanych kwot i poniesionych kosztów wywołanych bezprawną egzekucją. Postanowieniem z dnia 20 stycznia 2015 roku Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w K. umorzył postępowanie egzekucyjne, a w dniu 21 stycznia 2015 roku uchylono zajęcia rachunków bankowych. Postanowieniem z dnia 4 marca 2015 roku uznano za zasadny zarzut przedawnienia, zarzut niedopuszczalności egzekucji oceniono zaś jako nieuprawniony. Z kolei postanowieniem z dnia 4 marca 2015 roku odmówiono wszczęcia postępowania w sprawie wniosku z dnia 4 lutego 2015 roku w zakresie żądania zwrotu dłużnikowi kosztów postępowania wywołanych egzekucją. Strona powodowa za skorzystanie z usług doradcy podatkowego P. Z. wypłaciła wynagrodzenie w kwocie 3.092 zł brutto (2.517 zł netto). Pismem z dnia 23 marca 2015 roku wezwała pozwanego do uiszczenia tej kwoty. W piśmie z dnia 3 kwietnia 2015 roku (...) w K. uznał żądanie co do zasady, ale w ograniczonej wysokości, wypłacając 257 zł, w tym – 240 zł jako wynagrodzenie doradcy podatkowego i 17 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 168b § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1619) w zw. z art. 417 § 1 k.c. dla przyjęcia odpowiedzialności pozwanego konieczne było wykazanie jego niezgodnego z prawem działania przy wykonywaniu władzy publicznej, którego strona powodowa upatrywała w bezprawnym wszczęciu postępowania egzekucyjnego i dokonaniu zajęcia rachunku bankowego. Przesłanka ta nie została spełniona. Po stronie powodowej istniała zaległość podatkowa za marzec i maj 2009 roku, a termin przedawnienia tych należności upływał z dniem 31 grudnia 2014 roku. Postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte w dniu 23 grudnia 2014 roku w oparciu o prawidłowo wystawione tytuły wykonawcze, a dnia 24 grudnia 2014 roku sporządzono i wysłano zawiadomienia o zajęciach rachunków bankowych. W tych datach zobowiązanie nie było przedawnione. Nieskuteczność zastosowanego środka egzekucyjnego i nieprzerwanie biegu przedawnienia wynikało z doręczenia powodowi zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunków bankowych po 31 grudnia 2014 roku. Wszczęcie egzekucji i przeprowadzenie czynności egzekucyjnych było zgodne z prawem, co czyniło zbędnym ustalanie dalszych przesłanek odpowiedzialności w postaci szkody i związku przyczynowego.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wywiodła strona powodowa, zarzucając naruszenie art. 88 k.c. poprzez oddalenie powództwa, mimo że pozwany w piśmie z dnia 3 kwietnia 2015 roku uznał roszczenie co do zasady i nie uchylił się od skutków tego oświadczenia woli oraz art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 168b § 1, art. 33 § 1 pkt 1 i art. 59 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w zw. z art. 70 § 1 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa poprzez przyjęcie, że pozwany prowadził postępowanie egzekucyjne zgodnie z przepisami prawa.

Wskazując na to, skarżący wniósł o zmianę wyroku i zasądzenie na jego rzecz kwoty 2.260 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 3 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty, a także zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie – o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Słusznie jednak zarzuca skarżący naruszenie art. 417 k.c. w zw. z art. 70 § 1 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 roku, poz. 613 z późn. zm.) z tego względu, że działania pozwanego w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przeciwko stronie powodowej po 31 grudnia 2014 roku należało uznać za bezprawne. Poza sporem pozostawało, że zawiadomienie o zajęciu rachunków bankowych nie zostało doręczone (...) Tank G. K., K. K. sp. j. w K. do końca 2014 roku. Zatem czynności egzekucyjne, stanowiące realizację dokonanego zajęcia, podjęte w styczniu 2015 roku, a polegające na pobraniu przekazanych przez Bank (...) SA należności nie miały podstawy prawnej. Skoro bowiem zobowiązanie powodowej Spółki wygasło z dniem 31 grudnia 2014 roku z mocy prawa, ze względu na upływ terminu przedawnienia, zgodnie z art. 70 § 1 i 4 Ordynacji podatkowej, to organ egzekucyjny powinien był z urzędu umorzyć postępowanie egzekucyjne na podstawie art. 59 § 1 pkt 2 i § 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i wydać postanowienia o uchyleniu dokonanych

czynności egzekucyjne w myśl art. 60 § 1 i 2 tej ustawy (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 26 stycznia 2004 roku, III SA 999/02, LEX nr 149277). Co do zasady, pozwany odpowiada zatem za niezgodne z prawem prowadzenie egzekucji, mieszczące się w ogólnej definicji czynu niedozwolonego zawartej w hipotezie normy prawnej przepisu art. 417 k.c., określonego jako niezgodne z prawem działanie przy wykonywaniu władzy publicznej.

Dla przyjęcia zasadności powództwa konieczne było jednak wykazanie także pozostałych przesłanek odpowiedzialności deliktowej, a więc szkody i związku przyczynowego. Przepis art. 417 k.c. nie zawiera w tej kwestii szczególnych unormowań, wobec czego mają tu zastosowanie ogólne reguły dotyczące kompensaty szkody i związku przyczynowego (art. 361 k.c. i art. 444–448 k.c.) Powodowa Spółka twierdziła, że poniosła szkodę w wysokości 2.260 zł, odpowiadającą wynagrodzeniu zapłaconemu reprezentującemu ją w postępowaniu egzekucyjnym doradcy podatkowemu. Sumę tę obliczono jako różnicę między wynikającą z wystawionej przez (...) sp. z o.o. w K. w dniu 9 marca 2015 roku faktury VAT Nr (...) kwotą do zapłaty 2.517 zł netto, a już wypłaconą przez pozwanego kwotą 257 zł. Koszty profesjonalnej pomocy prawnej udzielonej w tego rodzaju postępowaniu mogą stanowić szkodę, której wyrównania strona ma prawo domagać się w procesie cywilnym przed sądem powszechnym (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 lipca 2010 roku, I AC 512/10, LEX nr 756632). Jednakże z treści wymienionego dokumentu wynika (k.11), że obejmuje on należność za „Zastępstwo i prowadzenie spraw”, przesłuchany zaś w charakterze świadka doradca podatkowy P. Z. przyznał (k. 94-95), że (...) Tank G. K., K. K. sp. j. w K. zlecała mu różne sprawy dotyczące zobowiązań podatkowych i problemów z Urzędem Skarbowym. Nadto trzeba zauważyć, że w piśmie z dnia 14 stycznia 2015 roku, skierowanym do (...)w K., a zawierającym zarzut niedopuszczalności egzekucji administracyjnej i wniosek umorzenie postępowania, powodowa Spółka domagała się zwrotu kosztów wynikających z bezprawnego prowadzenia egzekucji w kwocie 257 zł (k.57-58). Taka też suma została przez pozwanego wypłacona (k. 14). Roszczenie o zapłatę kwoty 2.517 zł zgłoszono po raz pierwszy w dniu 4 lutego 2015 roku, ze wskazaniem, że poprzednio podana kwota stanowiła omyłkę pisarską (k. 61-62). Brak jest zatem podstaw do stwierdzenia, że suma żądana w oparciu o fakturę wystawioną dopiero w marcu 2015 roku faktycznie stanowi należność z tytułu wynagrodzenia doradcy podatkowego reprezentującego powodową Spółkę w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym w dniu 23 grudnia 2014 roku i prowadzonym na podstawie tytułów wykonawczych o numerach:(...)i (...). Zauważyć przy tym należy, iż czynności podjęte przez doradcę podatkowego, które skutkowały umorzeniem postępowania egzekucyjnego sprowadzały się do sporządzenia krótkiego pisma zawierającego zarzut niedopuszczalności egzekucji z uwagi na przedawnienie zobowiązania podatkowego i wniosek o umorzenie postępowania, którego przygotowanie nie wymagało od profesjonalisty dużego nakładu pracy. Dalsza aktywność pełnomocnika związana była już tylko z żądaniem zwrotu kwoty podanej jako należne mu wynagrodzenie. W konsekwencji powództwo podlegało oddaleniu, skoro strona powodowa nie wykazała (art. 6 k.c.), że w wyniku bezprawnego prowadzenia egzekucji administracyjnej przez pozwanego poniosła szkodę w wysokości 2.260 zł. Naruszenie prawa materialnego przez Sąd pierwszej instancji nie spowodowało zatem ostatecznie wydania nieprawidłowego wyroku.

Mając to na uwadze, oddalono apelację jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Rafał Adameczyk SSO Cezary Klepacz SSR (del.) Ewa Bystrzyńska

(...)